KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 23.5.2022 r.
COM(2022) 616 final

Zalecenie

ZALECENIE RADY

w sprawie krajowego programu reform Włoch na 2022 r., zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Włochy programu stabilności na 2022 r.

{SWD(2022) 616 final} - {SWD(2022) 640 final}

Zalecenie

ZALECENIE RADY

w sprawie krajowego programu reform Włoch na 2022 r., zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Włochy programu stabilności na 2022 r.

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych[1], w szczególności jego art. 5 ust. 2,

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania[2], w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu ds. Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241[3] ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności weszło w życie 19 lutego 2021 r. Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności zapewnia wsparcie finansowe na rzecz realizacji reform i inwestycji, co pociąga za sobą impuls fiskalny finansowany przez Unię. Przyczynia się on do ożywienia gospodarczego oraz wdrażania zrównoważonych i pobudzających wzrost gospodarczy reform i inwestycji, których celem jest w szczególności promowanie zielonej i cyfrowej transformacji, zwiększając jednocześnie odporność i wzrost potencjalny gospodarek państw członkowskich. Pomaga również wzmocnić stabilność finansów publicznych oraz pobudzić wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy w średnim i długim okresie. Maksymalny wkład finansowy dla każdego państwa członkowskiego w ramach

[1] Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

[2] Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.

[3] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17).

Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności [został] zaktualizowany [XX] czerwca 2022 r., zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241.

(2) 24 listopada 2021 r. Komisja przyjęła roczną analizę zrównoważonego wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej na 2022 r. Należycie uwzględniono w niej potwierdzone wspólne zobowiązanie, które podjęto w maju 2021 r. podczas Szczytu Społecznego w Porto, do dalszego wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych proklamowanego przez Parlament Europejski, Radę i Komisję 17 listopada 2017 r. 25 marca 2022 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety rocznej analizy zrównoważonego wzrostu gospodarczego na 2022 r. 24 listopada 2021 r., działając na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011, Komisja przyjęła również sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym wskazała Włochy jako jedno z państw członkowskich, w przypadku których potrzebna będzie szczegółowa ocena sytuacji[4]. W tym samym dniu Komisja przyjęła również zalecenie dotyczące zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro, które zostało przyjęte przez Radę 5 kwietnia 2022 r., a także wniosek dotyczący wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu na 2022 r., w którym przeanalizowano wdrażanie wytycznych dotyczących zatrudnienia i zasad Europejskiego filaru praw socjalnych i który Rada przyjęła 14 marca 2022 r.

(3) Inwazja Rosji na Ukrainę, która nastąpiła wkrótce po globalnej pandemii, znacząco zmieniła kontekst geopolityczny i gospodarczy. Skutki tej inwazji odczuwane przez gospodarki państw członkowskich to m.in. wyższe ceny energii i żywności i słabsze perspektywy wzrostu gospodarczego. Wyższe ceny energii wpływają zwłaszcza na gospodarstwa domowe znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji, które są zagrożone ubóstwem energetycznym. UE doświadcza również bezprecedensowego napływu osób uciekających z Ukrainy. W tym kontekście 4 marca 2022 r. uruchomiono[5] po raz pierwszy dyrektywę w sprawie tymczasowej ochrony, przyznając osobom wysiedlonym z Ukrainy prawo do legalnego pobytu w UE, a także dostęp do kształcenia i szkolenia, rynku pracy, opieki zdrowotnej, mieszkań i opieki społecznej.

(4) Biorąc pod uwagę szybko zmieniającą się sytuację gospodarczą i geopolityczną, europejski semestr ponownie służy do zakrojonej na szeroką skalę koordynacji polityki gospodarczej i polityki zatrudnienia w 2022 r., jednocześnie rozwijając się zgodnie z wymogami dotyczącymi wdrażania Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, jak opisano w rocznej analizie zrównoważonego wzrostu gospodarczego na 2022 r. Realizacja przyjętych planów odbudowy i zwiększania odporności jest nieodzowna do osiągnięcia priorytetów polityki w ramach europejskiego semestru, ponieważ plany te uwzględniają wszystkie stosowne zalecenia krajowe, wydane w cyklach semestru w odniesieniu do poszczególnych krajów w latach 2019 i 2020, lub znaczną część tych zaleceń. Zalecenia dla poszczególnych krajów na lata 2019 i 2020 pozostają aktualne również w odniesieniu do planów odbudowy i zwiększania odporności, które są uzupełniane, aktualizowane

[4] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania, Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.

[5] Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. stwierdzająca istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkująca wprowadzeniem tymczasowej ochrony, Dz.U. L 71 z 4.3.2022, s. 1.

lub zmieniane zgodnie z art. 14, 18 i 21 rozporządzenia (UE) 2021/241, obok zaleceń dla poszczególnych krajów wydanych do dnia przedłożenia zmodyfikowanego planu.

(5) Ogólna klauzula wyjścia ma zastosowanie od marca 2020 r.[6] W komunikacie z dnia 3 marca 2021 r.[7] Komisja przedstawiła opinię, że decyzję w sprawie dezaktywacji ogólnej klauzuli wyjścia lub dalszego jej stosowania należy podejmować w ramach oceny ogólnej stanu gospodarki, przy czym głównym kryterium ilościowym powinien być poziom aktywności gospodarczej w UE lub w strefie euro w porównaniu z poziomami sprzed kryzysu (na koniec 2019 r.). Zwiększona niepewność i poważne ryzyko pogorszenia się perspektyw gospodarczych w związku z wojną w Europie, bezprecedensowymi podwyżkami cen energii i utrzymującymi się zakłóceniami w łańcuchach dostaw uzasadniają przedłużenie do końca 2023 r. obowiązywania ogólnej klauzuli wyjścia przewidzianej w pakcie stabilności i wzrostu.

(6) Zgodnie z podejściem przyjętym w opinii Rady z dnia 18 czerwca 2021 r. w sprawie programu stabilności na 2021 r. kurs polityki fiskalnej jest obecnie najlepiej mierzony zmianą wydatków pierwotnych (po skorygowaniu o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów), z wyłączeniem tymczasowych działań nadzwyczajnych związanych z kryzysem wywołanym COVID-19, lecz z uwzględnieniem wydatków finansowanych z bezzwrotnego wsparcia (dotacji) w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz innych funduszy UE, w stosunku do średniookresowego wzrostu potencjalnego[8]. Poza oceną ogólnego kursu polityki fiskalnej celem analizy jest również sprawdzenie, czy krajowa polityka fiskalna ma rozważny charakter, a jej struktura sprzyja trwałemu ożywieniu gospodarczemu zgodnemu z celami zielonej i cyfrowej transformacji; z tego powodu uwagę zwraca się również na zmiany bieżących wydatków pierwotnych (po skorygowaniu o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów i z wyłączeniem tymczasowych działań nadzwyczajnych związanych z kryzysem wywołanym COVID-19) i inwestycji finansowanych ze środków krajowych[9].

(7) 2 marca 2022 r. Komisja przyjęła komunikat zawierający ogólne wytyczne dotyczące polityki fiskalnej w 2023 r. w celu wsparcia państw członkowskich w przygotowaniu programów stabilności i konwergencji, a przez to wzmocnienia koordynacji polityki[10]. Komisja stwierdziła, że w oparciu o perspektywy makroekonomiczne prognozy z zimy 2022 r. stosowne wydaje się przejście w 2023 r. od ogółem wspierającego kursu polityki fiskalnej w latach 2020–2022 do zasadniczo neutralnego ogólnego kursu polityki fiskalnej, przy zachowaniu gotowości do odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany sytuacji gospodarczej. Komisja oznajmiła, że zalecenia fiskalne na 2023 r.

---

6 Komunikat Komisji do Rady w sprawie uruchomienia ogólnej klauzuli korekcyjnej w ramach paktu stabilności i wzrostu, Bruksela, COM(2020) 123 final z 20.3.2020.

7 Komunikat Komisji do Rady „Rok od wybuchu pandemii COVID-19: działania z zakresu polityki fiskalnej", Bruksela, COM(2021) 105 final z 3.3.2021.

8 Szacunki dotyczące kursu polityki fiskalnej i jej komponentów w niniejszym zaleceniu są szacunkami Komisji opartymi na założeniach stanowiących podstawę prognozy Komisji z wiosny 2022 r. Szacunki Komisji dotyczące średniookresowego wzrostu potencjalnego nie uwzględniają pozytywnego wpływu reform, które są częścią planu odbudowy i zwiększania odporności i które mogą pobudzić wzrost potencjalny.

9 Niefinansowane z dotacji w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności ani z innych funduszy UE.

10 Komunikat Komisji do Rady: Wytyczne dotyczące polityki fiskalnej na 2023 r., Bruksela, COM(2022) 85 final z 2.3.2022.

nadal powinny być różne dla poszczególnych państw członkowskich i uwzględniać potencjalne efekty zewnętrzne dla innych krajów. Komisja wezwała państwa członkowskie do uwzględnienia wytycznych w swoich programach stabilności i konwergencji. Komisja zobowiązała się, że będzie ściśle monitorować sytuację gospodarczą i w razie potrzeby dostosuje swoje wytyczne polityczne, najpóźniej pod koniec maja 2022 r. w wiosennym pakiecie europejskiego semestru.

(8) W stosunku do wytycznych fiskalnych przedstawionych 2 marca 2022 r. zalecenia fiskalne na 2023 r. uwzględniają gorsze perspektywy gospodarcze, większą niepewność i dodatkowe ryzyko pogorszenia się koniunktury oraz wyższą inflację, niż zakładano w prognozie zimowej. W tym kontekście działania fiskalne muszą mieć na celu rozwijanie inwestycji publicznych na rzecz zielonej i cyfrowej transformacji oraz bezpieczeństwa energetycznego, a także zachowanie siły nabywczej gospodarstw domowych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, tak aby złagodzić skutki wzrostu cen energii i pomóc ograniczyć presję inflacyjną efektów drugiej rundy za pomocą ukierunkowanych środków tymczasowych; polityka fiskalna musi pozostać elastyczna, aby dostosowywać się do szybko zmieniających się okoliczności; musi także być różna dla poszczególnych krajów w zależności od ich sytuacji fiskalnej i gospodarczej, m.in. pod względem narażenia na kryzys i napływu wysiedleńców z Ukrainy.

(9) 30 kwietnia 2021 r. Włochy przedstawiły Komisji swój krajowy plan odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z art. 18 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/241. Na podstawie art. 19 rozporządzenia (UE) 2021/241 Komisja oceniła adekwatność, skuteczność, efektywność oraz spójność planu odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi oceny zawartymi w załączniku V do tego rozporządzenia. 13 lipca 2021 r. Rada przyjęła decyzję w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Włoch[11]. Uruchomienie transz jest uzależnione od decyzji Komisji przyjętej zgodnie z art. 24 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/241 i stwierdzającej, że Włochy osiągnęły w zadowalający sposób odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe określone w decyzji wykonawczej Rady. Osiągnięcie w zadowalający sposób zakłada, że działania związane z uprzednio osiągniętymi kamieniami milowymi i wartościami docelowymi nie zostały odwrócone.

(10) 27 kwietnia 2022 r. Włochy przedłożyły swój krajowy program reform na 2022 r., a 27 kwietnia 2022 – swój program stabilności na 2022 r., zgodnie z terminem ustanowionym w art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1466/97. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie. Zgodnie z art. 27 rozporządzenia (UE) 2021/241 krajowy program reform na 2022 r. odzwierciedla również półroczne sprawozdania Włoch z postępów w realizacji ich planu odbudowy i zwiększania odporności.

(11) 23 maja 2022 r. Komisja opublikowała sprawozdanie krajowe dotyczące Włoch na 2022 r.[12]. Oceniono w nim postępy Włoch we wdrażaniu stosownych zaleceń dla tego kraju przyjętych przez Radę w latach 2019, 2020 i 2021 oraz podsumowano realizację planu odbudowy i zwiększania odporności przez Włochy, z uwzględnieniem tabeli wyników w zakresie odbudowy i zwiększania odporności. Na podstawie tej analizy w

---

11 Decyzja wykonawcza Rady z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Włoch (ST 10160/21; ST 10160/21 ADD 1 REV 2)

12 SWD(2022) 616 final

sprawozdaniu krajowym wskazano luki dotyczące wyzwań, których nie uwzględniono w planie odbudowy i zwiększania odporności lub uwzględniono je jedynie częściowo, a także nowych i pojawiających się wyzwań, w tym związanych z inwazją Rosji na Ukrainę. Oceniono w nim również postępy Włoch we wdrażaniu Europejskiego filaru praw socjalnych oraz w realizacji głównych celów UE dotyczących zatrudnienia, umiejętności i ograniczania ubóstwa, a także postępy w realizacji celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju.

(12) Komisja przeprowadziła szczegółową ocenę sytuacji dla Włoch na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 i opublikowała jej wyniki 23 maja 2022 r.[13] Komisja stwierdziła, że Włochy borykają się z nadmiernymi zakłóceniami równowagi makroekonomicznej. W szczególności Włochy nadal są podatne na zagrożenia związane z wysokim długiem publicznym i słabym wzrostem wydajności w kontekście wrażliwości rynku pracy i pewnych słabości sektora finansowego.

(13) 23 maja 2022 r. Komisja opublikowała sprawozdanie na podstawie art. 126 ust. 3 TFUE. W sprawozdaniu tym omówiono sytuację budżetową Włoch, ponieważ ich deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych przekroczył w 2021 r. określoną w Traktacie wartość referencyjną wynoszącą 3 % PKB, a dług sektora instytucji rządowych i samorządowych przekroczył określoną w Traktacie wartość referencyjną wynoszącą 60 % PKB, w związku z czym państwo to nie przestrzegało warunków wartości odniesienia dotyczącej redukcji długu. W sprawozdaniu stwierdzono, że kryterium deficytu i kryterium długu nie zostały spełnione. Zgodnie z komunikatem z dnia 2 marca 2022 r. Komisja uznała w ramach swojej oceny wszystkich istotnych czynników, że zapewnienie zgodności z wartością odniesienia dotyczącą redukcji długu oznaczałaby zbyt trudny i skoncentrowany na wstępie wysiłek fiskalny, który może zagrozić wzrostowi gospodarczemu. W związku z tym zapewnienie zgodności z wartością odniesienia dotyczącą redukcji długu nie jest, zdaniem Komisji, uzasadnione w obecnych wyjątkowych warunkach gospodarczych. Zgodnie z zapowiedzią Komisja nie zaproponowała wszczęcia nowych procedur nadmiernego deficytu wiosną 2022 r. i ponownie oceni zasadność wszczęcia takich procedur jesienią 2022 r.

(14) 20 lipca 2020 r. Rada zaleciła Włochom podjęcie w 2020 i 2021 r. wszelkich działań, zgodnie z ogólną klauzulą wyjścia w ramach paktu stabilności i wzrostu, niezbędnych do skutecznego zaradzenia pandemii COVID-19 i do wspomożenia gospodarki, a następnie wsparcia jej odbudowy. Ponadto zaleciła Włochom – gdy pozwolą na to warunki ekonomiczne – prowadzenie polityk fiskalnych mających na celu osiągnięcie rozważnej sytuacji fiskalnej w średnim terminie i zapewnienie długookresowej zdolności do obsługi długu, przy jednoczesnym zwiększeniu inwestycji. Według danych zweryfikowanych przez Eurostat, w 2021 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych Włoch spadł z poziomu 9,6 % PKB w 2020 r. do 7,2 % w 2021 r. Działania w zakresie polityki fiskalnej podjęte przez Włochy wspierały ożywienie gospodarcze w 2021 r., natomiast tymczasowe nadzwyczajne środki wsparcia wynosiły 3,5 % PKB (spadek z poziomu 4,4 % PKB w 2020 r.). Działania podjęte przez Włochy w 2021 r. były zgodne z zaleceniem Rady z dnia 20 lipca 2020 r. Działania dyskrecjonalne w ramach polityki fiskalnej, które rząd podjął w latach 2020 i 2021, miały w większości charakter tymczasowy lub były zrównoważone środkami kompensacyjnymi. Jednocześnie niektóre działania dyskrecjonalne, które

[13] SWD(2022) 635 final

rząd podjął w latach 2020 i 2021, nie miały charakteru tymczasowego lub nie były zrównoważone środkami kompensacyjnymi; obejmowały one głównie obniżenie składek na ubezpieczenie społeczne w uboższych regionach, przedłużenie ulgi podatkowej od dochodów z tytułu zatrudnienia oraz wprowadzenie dodatku rodzinnego. Według danych zweryfikowanych przez Eurostat dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wyniósł w 2021 r. 150,8 % PKB.

(15) Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto prognozy budżetowe w programie stabilności na 2022 r., jest korzystny w 2022 r. i realistyczny w dalszym okresie. Rząd prognozuje, że realny PKB wzrośnie w 2022 r. o 3,1 %, a w 2023 r. – o 2,4 %. Z kolei w prognozie Komisji z wiosny 2022 r. przewiduje się niższy wzrost realnego PKB – o 2,4 % w 2022 r. i o 1,9 % w 2023 r., głównie ze względu na ostrożniejsze prognozy dotyczące popytu krajowego. W programie stabilności na 2022 r. rząd oczekuje, że deficyt nominalny zmniejszy się do poziomu 5,6 % PKB w 2022 r. i 3,9 % PKB w 2023 r.[14]. Spadek w 2022 r. odzwierciedla głównie wzrost aktywności gospodarczej i wycofanie większości środków nadzwyczajnych. W programie przewidziano, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB spadnie w 2022 r. do 147,0 %, a w 2023 r. obniży się do 145,2 % PKB. Przy uwzględnieniu środków z zakresu polityki znanych w dniu będącym datą graniczną prognozy Komisji z wiosny 2022 r. przewiduje się w niej deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w wysokości 5,5 % PKB w 2022 r. i 4,3 % PKB w 2023 r. W porównaniu z programem stabilności na 2022 r. deficyt prognozowany w prognozie Komisji jest prawie taki sam w 2022 r., ale wyższy w 2023 r., głównie ze względu na niższy wzrost gospodarczy. W prognozie Komisji z wiosny 2022 r. nie uwzględniono natomiast dodatkowych środków wsparcia na 2022 r., zapowiedzianych w programie, ponieważ przed datą graniczną nie były dostępne szczegółowe informacje. W prognozie Komisji z wiosny 2022 r. przewiduje się wyższą relację długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB, która w 2022 r. ma wynieść 147,9 %, a w 2023 r. – 146,8 %. Różnica ta wynika z wyższych poziomów deficytu oraz z niższego wzrostu gospodarczego.

Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2022 r. średniookresowy (średnia z 10 lat) wzrost produktu potencjalnego szacowany jest na 0,4 %. Szacunki te nie uwzględniają jednak wpływu reform, które wchodzą w skład planu odbudowy i zwiększania odporności i mogą zwiększyć wzrost potencjalny Włoch.

(16) W 2022 r. rząd stopniowo wycofał większość środków wprowadzonych w reakcji na kryzys związany z COVID-19, w związku z czym prognozuje się, że tymczasowe nadzwyczajne środki wsparcia zmaleją z 3,5 % PKB w 2021 r. do 1,1 % PKB w 2022 r. Na deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych mają wpływ środki, które wprowadzono, aby przeciwdziałać gospodarczym i społecznym skutkom wzrostu cen energii, i które w prognozie Komisji z wiosny 2022 r. szacuje się na 0,5 % PKB w 2022 r., zaś w 2023 r. przewiduje się ich wycofanie[15]. Środki te obejmują głównie

[14] Szacunki przedstawione w tym motywie opierają się na szczegółowych prognozach budżetowych przekazanych przez Włochy w programie stabilności na 2022 r. Poza ogólnymi danymi liczbowymi dotyczącymi deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych prognozy przedstawione przez Włochy nie uwzględniają pakietu fiskalnego zapowiedzianego na maj 2022 r. Pakiet ten, przyjęty 2 maja 2022 r., objął dodatkowe środki wsparcia w 2022 r., a także zwiększenie zasobów na projekty inwestycyjne finansowane ze środków krajowych zarówno w 2022 r., jak i w nadchodzących latach.

[15] Dane liczbowe odzwierciedlają poziom rocznych kosztów budżetowych tych środków wprowadzanych od jesieni 2021 r., w tym bieżących dochodów i wydatków, a także – w stosownych przypadkach – środków w zakresie nakładów inwestycyjnych.

transfery socjalne kierowane do uboższych gospodarstw domowych, obniżki podatków pośrednich od zużycia energii, jak i dotacje dla przedsiębiorstw energetycznych. Środki te ogłoszono jako tymczasowe. Jeżeli jednak ceny energii pozostaną wysokie również w 2023 r., niektóre z tych środków mogą zostać utrzymane. Niektóre z tych środków nie są ukierunkowane, w szczególności ogólne obniżki podatków pośrednich od zużycia energii (VAT i stałych opłat). Na deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych mają również wpływ koszty zapewnienia tymczasowej ochrony wysiedleńcom z Ukrainy, które według prognozy Komisji z wiosny 2022 r. mają wynieść 0,1 % PKB w 2022 r. i 2023 r.[16]

(17) 18 czerwca 2021 r. Rada zaleciła, by w 2022 r. Włochy[17] wykorzystywały Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności do finansowania dodatkowych inwestycji na rzecz ożywienia gospodarczego i jednocześnie prowadziły rozważną politykę fiskalną. Państwo to powinno ponadto utrzymać inwestycje finansowane ze środków krajowych. Rada zaleciła również Włochom ograniczenie wzrostu wydatków bieżących finansowanych ze środków krajowych. Zaleciła również, by Włochy prowadziły – gdy pozwolą na to warunki ekonomiczne – politykę fiskalną mającą na celu osiągnięcie rozważnej sytuacji fiskalnej i zapewnienie stabilności finansów publicznych w średnim okresie, przy jednoczesnym zwiększeniu inwestycji w celu pobudzenia potencjału wzrostu gospodarczego.

(18) Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2022 r. i z uwzględnieniem informacji zawartych w programie stabilności Włoch na 2022 r. prognozuje się, że kurs polityki fiskalnej w 2022 r. będzie wspierający i wyniesie -2,7 % PKB[18]. Włochy planują dalsze wspieranie ożywienia gospodarczego przez wykorzystanie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności do finansowania dodatkowych inwestycji, zgodnie z zaleceniem Rady. Prognozuje się, że pozytywny wpływ, jaki na działalność gospodarczą mają wydatki finansowane z dotacji w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz innych funduszy UE, wzrośnie o 0,9 p.p. PKB w porównaniu z 2021 r. Przewiduje się, że inwestycje finansowane ze środków krajowych będą miały ekspansywny wpływ na kurs polityki fiskalnej, który wyniesie 0,3 p.p. w porównaniu z 2022 r.[19]. W związku z tym Włochy planują utrzymać inwestycje finansowane ze środków krajowych, zgodnie z zaleceniem Rady. Prognozuje się, że wzrost bieżących wydatków pierwotnych finansowanych ze środków krajowych (po skorygowaniu o nowe działania po stronie dochodów) w 2022

---

16 Zakłada się, że łączna liczba wysiedleńców, którzy dotrą z Ukrainy do UE, osiągnie stopniowo 6 mln do końca 2022 r., a ich rozmieszczenie geograficzne szacuje się na podstawie wielkości istniejącej diaspory, względnej liczby ludności przyjmującego państwa członkowskiego oraz rzeczywistego rozmieszczenia wysiedleńców z Ukrainy w całej UE od marca 2022 r. W przypadku kosztów budżetowych na osobę szacunki opierają się na modelu mikrosymulacyjnym Euromod opracowanym przez Wspólne Centrum Badawcze Komisji, z uwzględnieniem zarówno transferów pieniężnych, do których osoby te mogą być uprawnione, jak i świadczeń rzeczowych, takich jak edukacja i opieka zdrowotna.

17 Zalecenie Rady z dnia 18 czerwca 2021 r. zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Włochy programu stabilności na 2021 r., Dz.U. C 304 z 29.7.2022, s. 53.

18 Ujemna (dodatnia) wartość wskaźnika odpowiada nadwyżce (niedoborowi) wzrostu wydatków pierwotnych w porównaniu ze średniookresowym wzrostem gospodarczym, wskazując na ekspansywną (restrykcyjną) politykę fiskalną.

19 Przewiduje się, że pozostałe wydatki kapitałowe finansowane ze środków krajowych będą miały ekspansywny wpływ, który wyniesie 0,3 p.p. PKB. Wynika to z dotacji na inwestycje udzielanych przez rząd, finansowanych również z pożyczek w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, a także z dodatkowych rezerw na gwarancje rządowe dla MŚP.

r. będzie mieć ekspansywny wpływ na ogólny kurs polityki fiskalnej, wynoszący 1,3 p.p. Ten znaczny ekspansywny wpływ obejmuje dodatkowy wpływ środków mających zaradzić gospodarczym i społecznym skutkom wzrostu cen energii (0,2 % PKB)[20], a także koszty zapewnienia tymczasowej ochrony wysiedleńcom z Ukrainy (0,1 % PKB). Wzrost wydatków bieżących odzwierciedla również wyższe wydatki na wynagrodzenia pracowników sektora instytucji rządowych i samorządowych w związku z odnowieniem zamówień publicznych na lata 2019–2021, których znaczna część (wynosząca ¼ % PKB) zostanie zaksięgowana w 2022 r.; dodatkowe zasoby przeznaczono w budżecie również na sektor opieki zdrowotnej (0,1 % PKB). Po stronie dochodów prognozuje się, że do ekspansywnego kursu polityki fiskalnej przyczyni się również obniżenie podatku dochodowego od osób fizycznych i regionalnego podatku od działalności produkcyjnej (0,4 % PKB). W związku z tym z obecnych szacunków Komisji wynika, że Włochy nie ograniczają w wystarczającym stopniu wzrostu wydatków bieżących netto finansowanych ze środków krajowych w 2022 r.

(19) W prognozie Komisji z wiosny 2022 r. przewiduje się, że w 2023 r. kurs polityki fiskalnej wyniesie -1,2 % PKB, przy założeniu kontynuacji dotychczasowej polityki[21]. Prognozuje się, że w 2023 r. Włochy będą nadal wykorzystywać dotacje w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności do finansowania dodatkowych inwestycji wspierających ożywienie gospodarcze. Prognozuje się, że pozytywny wpływ, jaki na działalność gospodarczą mają wydatki finansowane z dotacji w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz innych funduszy UE, wzrośnie o 0,7 p.p. PKB w porównaniu z 2022 r. Przewiduje się, że inwestycje finansowane ze środków krajowych będą miały ekspansywny wpływ na kurs polityki fiskalnej, który wyniesie 0,2 p.p. w 2023 r.[22]. Jednocześnie prognozuje się, że wzrost bieżących wydatków pierwotnych finansowanych ze środków krajowych (po skorygowaniu o nowe działania po stronie dochodów) w 2023 r. będzie mieć zasadniczo neutralny wpływ na ogólny kurs polityki fiskalnej, wynoszący -0,2 p.p. Obejmuje to wpływ stopniowego wycofywania środków wprowadzonych w obliczu wzrostu cen energii (0,5 % PKB). Jednocześnie przewiduje się, że do wzrostu wydatków bieżących netto przyczyni się również wzrost transferów socjalnych (0,4 % PKB), ze względu na ich indeksację do stopy inflacji z poprzedniego roku, oraz dodatkowe zasoby zapisane w budżecie dla sektora opieki zdrowotnej (0,1 % PKB), które nie są zrównoważone środkami kompensacyjnymi. W związku z tym zasadniczo neutralny wpływ wydatków bieżących finansowanych ze środków krajowych zależy od stopniowego wycofywania, zgodnie z obecnym planem, środków podejmowanych w obliczu wzrostu cen energii.

(20) W programie stabilności na 2022 r. przewiduje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych będzie się stopniowo obniżał do poziomu 3,3 % PKB w

---

[20] W 2021 r. we Włoszech obowiązywały już środki służące złagodzeniu gospodarczych i społecznych skutków wzrostu cen energii, a ich wartość wynosiła 0,3 % PKB. Środki te polegały głównie na obniżeniu stałych opłat i stawek VAT od rachunków za energię elektryczną i gaz ziemny oraz na podwyższeniu dodatku socjalnego w odniesieniu do tych rachunków.

[21] Ujemna (dodatnia) wartość wskaźnika odpowiada nadwyżce (niedoborowi) wzrostu wydatków pierwotnych w porównaniu ze średniookresowym wzrostem gospodarczym, wskazując na ekspansywną (restrykcyjną) politykę fiskalną.

[22] Przewiduje się, że pozostałe wydatki kapitałowe finansowane ze środków krajowych będą miały neutralny wpływ, który wyniesie 0,0 p.p. PKB.

2024 r., i 2,8 % w 2025 r. Planuje się zatem, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych znajdzie się na poziomie poniżej 3 % PKB do 2025 r. Prognozy te zakładają zmniejszenie wydatków ogółem o około 3 p.p. PKB oraz spadek dochodów ogółem o około 2 p.p. PKB w latach 2023–2025. W programie przewidziano, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB spadnie do 2025 r., mianowicie obniżając się w 2024 r. do 143,4 %, a w 2025 r. do 141,4 % PKB. Z analizy przeprowadzonej przez Komisję wynika, że zagrożenie dla długookresowej zdolności do obsługi długu wydaje się wysokie w średnim okresie.

(21) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/241 i kryterium 2.2 załącznika V do tego rozporządzenia plan odbudowy i zwiększania odporności zawiera obszerny zestaw wzajemnie wzmacniających się reform i inwestycji, które mają zostać wdrożone do 2026 r. Pomagają one sprostać wszystkim wyzwaniom gospodarczym i społecznym, które zostały wskazane w stosownych zaleceniach krajowych skierowanych do Włoch przez Radę w ramach europejskiego semestru w 2019 i 2020 r., obok zaleceń dla tego kraju wydanych do dnia przyjęcia planu, lub znacznej części tych wyzwań. Skuteczna i szybka realizacja planu może w szczególności przynieść trwałe zmiany strukturalne i w związku z tym mieć trwały wpływ na gospodarkę i społeczeństwo Włoch. Oczekuje się, że szereg reform w kluczowych obszarach polityki pozwoli wyeliminować utrzymujące się od dawna bariery dla wzrostu gospodarczego. Plan przewiduje w szczególności reformy mające sprzyjać zmianom strukturalnym w funkcjonowaniu administracji publicznej i systemu sądownictwa oraz poprawie ogólnego otoczenia działalności gospodarczej. Planowane reformy i inwestycje w sektorach edukacji, rozwoju umiejętności i badań naukowych mogą w perspektywie długoterminowej zwiększyć kapitał ludzki i potencjał badawczy. Przewidywane reformy rynku pracy i inwestycje służące poprawie perspektyw zatrudnienia, w szczególności ludzi młodych i kobiet, mają potencjał zwiększenia podaży pracy, zapewnienia równego dostępu do umiejętności i ostatecznie wspierania wzrostu gospodarczego. Oczekuje się, że reformy np. w sektorach transportu i gospodarki wodnej poprawią efektywność ekonomiczną pod względem strukturalnym, m.in. poprzez bardziej systematyczne stosowanie procedur konkurencyjnych przy udzielaniu zamówień na usługi.

(22) Oczekuje się, że realizacja planu odbudowy i zwiększania odporności Włoch przyczyni się do dalszych postępów w zielonej i cyfrowej transformacji. Działania wspierające realizację celów klimatycznych we Włoszech stanowią 37,5 % łącznej alokacji w ramach planu, a działania wspierające realizację celów cyfrowych stanowią 25 % łącznej alokacji w ramach planu. Pełna realizacja planu odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z odpowiednimi kamieniami milowymi i wartościami docelowymi, pomoże Włochom szybko przezwyciężyć skutki kryzysu związanego z COVID-19, wzmacniając jednocześnie ich odporność. Systematyczne angażowanie partnerów społecznych i innych odpowiednich zainteresowanych stron pozostaje ważne dla pomyślnej realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności, a także innych polityk gospodarczych i polityk zatrudnienia wykraczających poza zakres tego planu, ponieważ służy zapewnieniu szerokiego poczucia odpowiedzialności za cały program polityczny.

(23) 17 stycznia 2021 r. Włochy przedłożyły dokumenty programowe dotyczące polityki spójności w odniesieniu do umowy partnerstwa[23], a także przedłożyły Komisji

[23] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,

Europejskiej swoje pierwsze programy. Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z 24 czerwca 2021 r. Włochy są zobowiązane do uwzględniania w programowaniu funduszy polityki spójności na lata 2021–2027 stosownych zaleceń krajowych. Jest to warunek wstępny poprawy skuteczności i zmaksymalizowania wartości dodanej wsparcia finansowego otrzymywanego z funduszy polityki spójności i jednocześnie przyczynia się do koordynacji, komplementarności i spójności między tymi funduszami a innymi instrumentami i funduszami unijnymi. Pomyślne wdrożenie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz programów polityki spójności zależy również od usunięcia przeszkód dla inwestycji wspierających zieloną i cyfrową transformację oraz zrównoważony rozwój terytorialny.

(24) Oprócz wyzwań gospodarczych i społecznych uwzględnionych w planie odbudowy i zwiększania odporności Włochy mierzą się z szeregiem dodatkowych wyzwań, które dotyczą ich systemu podatkowego. Polityka zwiększająca efektywność systemu podatkowego może przyczynić się do wyeliminowania utrzymujących się od dawna zakłóceń równowagi makroekonomicznej. W perspektywie średnio- i długoterminowej bardziej efektywny system podatkowy, sprzyjający wzrostowi gospodarczemu, pomógłby zmniejszyć wysoki dług publiczny, zwiększyć wydajność i tworzyć miejsca pracy, szczególnie dla kobiet.

(25) Obciążenie podatkowe pracy we Włoszech jest wysokie, a profil efektywnych krańcowych stawek podatku dochodowego od osób fizycznych charakteryzuje się ostrymi nieciągłościami. Pod koniec 2021 r. Włochy podjęły działania w odniesieniu do tych wyzwań, w szczególności poprzez wprowadzenie powszechnego świadczenia na dziecko i obniżenie stawek podatku dochodowego od osób fizycznych. Środki te mają umiarkowanie zwiększyć podaż pracy, szczególnie w przypadku kobiet. Klin podatkowy pozostaje na wszystkich poziomach dochodów bardzo wysoki w porównaniu z innymi państwami członkowskimi UE. Jednocześnie w niewystarczającym stopniu wykorzystuje się inne źródła dochodów, mniej szkodliwe dla wzrostu gospodarczego, co pozostawia pole do dalszego zmniejszania obciążeń podatkowych pracy w sposób neutralny dla budżetu. Wartości katastralne służące za podstawę obliczania wysokości podatku od nieruchomości są w dużej mierze przestarzałe. Wydatki podatkowe, m.in. z tytułu VAT, są liczne i mają szeroki zakres; należy podjąć działania służące ich racjonalizacji. Wreszcie, choć dochody z podatków energetycznych we Włoszech są stosunkowo wysokie, ich struktura nie zachęca w wystarczającym stopniu do przechodzenia na czystsze technologie, m.in. ze względu na powszechne stosowanie dotacji szkodliwych dla środowiska. Wymienione kwestie uwzględniono w projekcie ustawy o reformie podatkowej, przedstawionym przez rząd pod koniec 2021 r., który po przyjęciu wymagałby wdrożenia w drodze dekretów ustawodawczych.

(26) Plan REPowerEU przyjęto w odpowiedzi na mandat udzielony przez szefów państw lub rządów UE w Deklaracji wersalskiej i ma on na celu jak najszybsze uniezależnienie Unii Europejskiej od importu paliw kopalnych z Rosji. W ramach dialogu z państwami członkowskimi określane są najodpowiedniejsze projekty,

---

Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej. Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159.

inwestycje i reformy służące temu celowi na szczeblu krajowym, regionalnym i unijnym. Działania te służą zmniejszeniu zależności od paliw kopalnych ogółem, a także znalezieniu innych źródeł importu paliw kopalnych niż Rosja.

(27) Włochy są w dużym stopniu uzależnione od importu energii (szczególnie gazu) z Rosji: import ten dostarcza 43 % gazu na rynku włoskim (nieznacznie poniżej średniej UE wynoszącej 44 %), przy czym gaz stanowi 42 % koszyka energetycznego kraju. Zależność od Rosji w przypadku surowej ropy naftowej jest niższa – wynosi 11 %, czyli mniej niż średnia UE (26 %), przy czym ropa naftowa stanowi 32 % włoskiego koszyka energetycznego[24]. Choć bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego w perspektywie krótkoterminowej nie jest we Włoszech poważnie zagrożone dzięki znacznej pojemności magazynowej oraz połączeniom gazociągowym z Afryką Północną i Azerbejdżanem, to w wyniku inwazji Rosji na Ukrainę mogą pojawić się trudności w perspektywie średnio- i długoterminowej. Włochy mają możliwość pokonania wąskich gardeł w celu zwiększenia przepustowości przesyłu energii zarówno w kraju, jak i z krajami sąsiednimi. Zaleca się, aby nowa infrastruktura i inwestycje sieciowe związane z gazem były w miarę możliwości dostosowane do przyszłych wyzwań, tak aby w przyszłości łatwo było zapewnić im długoterminowy zrównoważony charakter poprzez dostosowanie ich do wykorzystania paliw zrównoważonych. Włochy dokonują obecnie dywersyfikacji swojego koszyka energetycznego, zwiększając udział odnawialnych źródeł energii, w szczególności energii słonecznej, wiatrowej, wodoru i zrównoważonego biometanu. Niemniej jednak, m.in. w świetle potencjalnych wyzwań wynikających z obecnej sytuacji geopolitycznej, istnieje możliwość przyspieszenia i zwiększenia skali wykorzystania odnawialnych źródeł energii zgodnie z krajowym planem w dziedzinie energii i klimatu. Włochy mają możliwość dalszego wprowadzania środków ułatwiających zatwierdzanie projektów w dziedzinie energii odnawialnej. Ponadto cele Włoch w zakresie efektywności energetycznej mogą nie być wystarczające do sprostania opisywanym wyzwaniom oraz ambicjom w ramach pakietu „Gotowi na 55”. Strategia na rzecz efektywności energetycznej w sektorze budowlanym opiera się głównie na środkach tymczasowych i powinna zostać uzupełniona strategią średnio- i długoterminową, w tym bardziej zdecydowanymi środkami w zakresie efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, szczególnie w przemyśle. Ponadto istnieje potrzeba przyspieszenia dekarbonizacji sektora transportu, m.in. poprzez szybsze udostępnianie punktów ładowania pojazdów elektrycznych oraz przyspieszenie realizacji kluczowych projektów dotyczących kolei, transportu rowerowego i transportu publicznego. Realizacja przez Włochy celów pakietu „Gotowi na 55” będzie wymagać jeszcze większego poziomu ambicji w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz zwiększenia korzystania z energii odnawialnej i poprawy efektywności energetycznej.

(28) Chociaż przyspieszenie transformacji w kierunku neutralności klimatycznej i odchodzenia od paliw kopalnych spowoduje znaczne koszty restrukturyzacji w kilku sektorach, Włochy mogą skorzystać z mechanizmu sprawiedliwej transformacji w kontekście polityki spójności, aby złagodzić społeczno-gospodarcze skutki transformacji w najbardziej dotkniętych nimi regionach. Włochy mogą ponadto

[24] Eurostat (2020), udział importu z Rosji w całkowitym imporcie gazu ziemnego i surowej ropy naftowej. Średnia wielkość całkowitego importu dla UE-27 opiera się na wielkości importu spoza UE-27. W przypadku Włoch całkowity import obejmuje handel wewnątrz UE. Dane dotyczące surowej ropy naftowej nie obejmują produktów rafinowanych.

wykorzystywać Europejski Fundusz Społeczny Plus do poprawy możliwości zatrudnienia i wzmocnienia spójności społecznej.

(29) W świetle dokonanej przez Komisję oceny Rada przeanalizowała program stabilności na 2022 r., a jej opinia[25] znajduje odzwierciedlenie w zaleceniu 1 poniżej,

(30) W kontekście bliskich powiązań między gospodarkami państw członkowskich należących do strefy euro i ich wspólnego wkładu w funkcjonowanie unii gospodarczej i walutowej Rada zaleciła państwom członkowskim będącym członkami strefy euro podjęcie działań, w tym poprzez ich plany odbudowy i zwiększania odporności, w celu wdrożenia zalecenia dotyczącego polityki gospodarczej strefy euro. W przypadku Włoch kwestia ta znalazła odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniach 1 i 2 poniżej.

(31) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i niniejszej ewaluacji Rada przeanalizowała krajowy program reform na 2022 r. i program stabilności na 2022 r. Zalecenia Rady na mocy art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1 i 2 poniżej. Zalecenia 1 i 2 przyczyniają się również do wdrożenia zaleceń dla strefy euro, w szczególności pierwszego, drugiego i czwartego z nich. Polityki fiskalne, o których mowa w zaleceniu 1, pomagają m.in. przeciwdziałać zakłóceniom równowagi związanym z wysokim długiem publicznym. Polityki, o których mowa w zaleceniu 2, przyczynią się m.in. do wyeliminowania zakłóceń równowagi związanych z wysokim długiem publicznym i utrzymującą się słabą dynamiką wydajności w kontekście wrażliwości rynku pracy i sektora bankowego,

NINIEJSZYM ZALECA Włochom podjęcie w latach 2022 i 2023 działań mających na celu:

1. Zapewnienie w 2023 r. rozważnej polityki fiskalnej, w szczególności poprzez ograniczenie wzrostu wydatków bieżących finansowanych ze środków krajowych do poziomu poniżej średniookresowego wzrostu produktu potencjalnego, przy uwzględnieniu dalszego tymczasowego i ukierunkowanego wsparcia dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw najbardziej narażonych na podwyżki cen energii oraz dla osób uciekających z Ukrainy. Zapewnienie gotowości do dostosowania wydatków bieżących do zmieniającej się sytuacji. Rozszerzenie inwestycji publicznych na rzecz zielonej i cyfrowej transformacji oraz na rzecz bezpieczeństwa energetycznego, m.in. przez wykorzystanie RRF, REPowerEU i innych funduszy UE. W okresie po 2023 r. – prowadzenie polityki fiskalnej mającej na celu osiągnięcie rozważnej sytuacji fiskalnej w średnim okresie oraz zapewnienie rzetelnej i stopniowej redukcji długu oraz stabilności fiskalnej w średnim okresie poprzez stopniową konsolidację, inwestycje i reformy. W celu dalszego obniżania opodatkowania pracy i zwiększenia efektywności systemu – przyjęcie i odpowiednie wdrożenie ustawy o reformie podatkowej, w szczególności poprzez przegląd efektywnych krańcowych stawek podatkowych, dostosowanie wartości katastralnych do obecnych wartości rynkowych, racjonalizację i ograniczenie wydatków podatkowych, również w zakresie podatku VAT, oraz dotacji o skutkach szkodliwych dla środowiska, przy jednoczesnym zapewnieniu sprawiedliwości, a także poprzez zmniejszenie złożoności kodeksu podatkowego.

2. Kontynuowanie realizacji ich planu odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z ustalonymi kamieniami milowymi i wartościami docelowymi zawartymi w decyzji

[25] Na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1466/97.

wykonawczej Rady z dnia 13 lipca 2021 r. Szybkie sfinalizowanie negocjacji z Komisją w sprawie dokumentów programowych dotyczących polityki spójności na lata 2021–2027 w celu rozpoczęcia ich wdrażania.

3. Zmniejszenie zależności od paliw kopalnych i dywersyfikację importu energii. Przezwyciężenie wąskich gardeł w celu zwiększenia przepustowości wewnętrznego przesyłu gazu, rozwój elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych, przyspieszenie wprowadzania dodatkowych zdolności wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych oraz przyjęcie środków służących zwiększeniu efektywności energetycznej i promowaniu zrównoważonej mobilności.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący